บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม โดยการวิเคราะห์อรรถลักษณ์เพื่อหาโลกทัศน์ที่สะท้อนจากการใช้คำลักษณนามของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามนั้น ในแต่ละภาษาอาจสรุปได้ดังนี้

6.1.1 การจำแนกกลุ่มคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

จากการจำแนกกลุ่มคำลักษณนามในภาษาไทย และภาษาเวียดนาม ผู้วิจัยพบว่า ความเหมือนและความแตกต่างในการจำแนกกลุ่มคำลักษณนามของทั้งสองภาษาดังกล่าว สามารถพิจารณาได้จากอรรถลักษณ์ที่เป็นอรรถลักษณ์เด่นที่สุดของคำลักษณนามแต่ละคำ ซึ่งได้จากลักษณะเด่นเฉพาะจากรูปลักษณ์ภายนอกของสิ่งนั้น ๆ คือ มนุษย์ อมนุษย์ และสัตว์ ได้จากความเป็นสิ่งมีชีวิต พืช ได้จากรูปทรงของพืชที่ปรากฏจากส่วนประกอบแต่ละส่วน และสิ่งของทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติได้จากรูปทรง, ความคงตัว และขนาด จากการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ เพื่อจำแนกกลุ่มคำลักษณนามในภาษาไทย และภาษาเวียดนาม พบว่าทั้งสองภาษาจำแนกกลุ่มคำลักษณนามไม่เท่ากัน คือ ภาษาไทยจำแนกคำลักษณนามออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ คำลักษณนามที่แสดงส่วนของร่างกาย คำลักษณนามที่แสดงการรับรู้ และคำลักษณนามที่แสดงความรู้สึก ส่วนภาษาเวียดนามจำแนกคำลักษณนามออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ คำลักษณนามที่แสดงส่วนของร่างกาย คำลักษณนามที่แสดงการรับรู้ คำลักษณนามที่แสดงความรู้สึก คำลักษณนามที่แสดงความเปรียบแบบบุคคลาธิษฐาน และคำลักษณนามที่แสดงความเปรียบ

แบบอุปลักษณ์ นอกจากนั้นจำนวนคำลักษณนามทุกกลุ่ม และอรรถลักษณ์ที่ปรากฏร่วมกับคำลักษณนามในแต่ละกลุ่มยังมีจำนวนไม่เท่ากัน คือ จำนวนคำลักษณนามในภาษาไทยมีทั้งหมด 73 คำ ปรากฏร่วมกับอรรถลักษณ์ทั้งหมด 52 อรรถลักษณ์ ส่วนจำนวนคำลักษณนามในภาษาเวียดนามมีทั้งหมด 74 คำ ปรากฏร่วมกับอรรถลักษณ์ทั้งหมด 70 อรรถลักษณ์

จากการจำแนกกลุ่มคำลักษณนามในภาษาไทย และภาษาเวียดนามจากการพิจารณาอรรถลักษณ์เด่นนั้น ผู้วิจัยยังได้พบลักษณะเด่นที่น่าสนใจ ซึ่งทั้งสองภาษามีเหมือนกัน คือ ประการแรก คำนาม 1 คำ อาจมีคำลักษณนามใช้ได้มากกว่า 1 คำ เช่น คำนามประเภทผลไม้ ในภาษาไทยมีคำลักษณนามใช้ 3 คำ คำนามประเภทดอกไม้ในภาษาเวียดนาม มีคำลักษณนามใช้ 3 คำ เป็นต้น ทั้งนี้ในการเลือกใช้คำลักษณนามของผู้พูดทั้งสองภาษานั้นอาจขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้พูดแต่ละคน และอาจขึ้นอยู่กับความเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการด้วย ประการที่สอง คำลักษณนาม 1 คำ อาจใช้กับคำนามได้มากกว่า 1 ประเภท เช่น คำลักษณนาม "ตัว" ในภาษาไทย สามารถใช้กับคำนามได้ 3 ประเภท คือ สัตว์, อมนุษย์ และสิ่งของเฉพาะสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น คำลักษณนาม "con" ในภาษาเวียดนามสามารถใช้กับคำนามได้ 4 ประเภท คือ มนุษย์, อมนุษย์, สัตว์ และสิ่งของทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ความน่าสนใจดังกล่าวนี้เป็นลักษณะเด่นอีกด้านหนึ่งที่นำไปอธิบายโลกทัศน์ที่แฝงจากการใช้คำลักษณนามของผู้พูดทั้งสองภาษาได้ นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาจำนวนคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามได้หนึ่งประเภทหรือตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป ยังพบว่าทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีจำนวนไม่เท่ากัน กล่าวคือ ภาษาไทยมีคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามหนึ่งประเภท 62 คำ คำนามสองประเภท 9 คำ และคำนามสามประเภท 2 คำ ส่วนภาษาเวียดนามมีคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามหนึ่งประเภท 60 คำ คำนามสองประเภท 11 คำ คำนามสามประเภท 2 คำ และคำนามสี่ประเภท 1 คำ

6.1.2 โลกทัศน์ของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่สะท้อนจากการใช้คำลักษณนาม

จากการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ของคำลักษณนาม และการจำแนกกลุ่มคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ทำให้วิเคราะห์โลกทัศน์ของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามที่สะท้อนจากการใช้คำลักษณนามของแต่ละภาษาได้ ดังนี้

6.1.2.1 โลกทัศน์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต สิ่งมีชีวิตจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ มนุษย์ อมนุษย์ และสัตว์

ก. โลกทัศน์เรื่องมนุษย์ พบว่าผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองมนุษย์แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ ผู้พูดภาษาไทยมองว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความแตกต่างไปจากสัตว์ ดังนั้น จึงใช้คำลักษณนามแตกต่างกัน แต่ผู้พูดภาษาเวียดนามนั้นมองในทางตรงกันข้ามคือ มองว่ามนุษย์กับสัตว์ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้พูดภาษาเวียดนามมองว่า มนุษย์และสัตว์มีความเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน คือ การใช้คำลักษณนาม "con" ระหว่างมนุษย์และสัตว์ร่วมกัน แต่ทว่าผู้พูดภาษาเวียดนามมองว่ามนุษย์ที่ใช้คำลักษณนาม "con" ร่วมกับสัตว์ในแง่ความเป็นสิ่งมีชีวิต หรือความเป็นมนุษย์เท่านั้น ไม่ได้พิจารณาจากคุณสมบัติอื่น ๆ ที่ใช้ในการจำแนกกลุ่มมนุษย์ คือ เพศ, วัย, อายุ, อาชีพ, ชนชั้น เป็นต้น อย่างไรก็ตามการใช้คำลักษณนาม con กับมนุษย์ในภาษาเวียดนามก็สามารถใช้กับคำนาม "người" ที่ใช้ในความหมายดีได้เพียงคำเดียวเท่านั้น ปัจจุบันผู้พูดภาษาเวียดนามนิยมนำคำลักษณนาม "con" ไปใช้กับผู้หญิงที่มีความประพฤติไม่ดีเพื่อแสดงการดูถูกเหยียดหยามผู้หญิงคนนั้นด้วย

การจำแนกกลุ่มย่อยของมนุษย์ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน ภาษาไทยและภาษาเวียดนามใช้เกณฑ์ในการจำแนกทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ในส่วนที่เหมือนกันนั้นพบว่า ภาษาไทยและภาษาเวียดนามพิจารณาจากเพศ, วัย, อาชีพ, ชนชั้น และสถานภาพทางสังคมเหมือนกัน แต่ในการจำแนกดังกล่าวพบว่าภาษาเวียดนามมีความ

หลากหลาย ละเอียดและซับซ้อนมากกว่าภาษาไทย เช่น บุคคลที่อยู่ชนชั้นกษัตริย์ก็ยังมีการจำแนกเพศและวัยในการใช้คำลักษณนามเพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างอีกระดับหนึ่ง ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีการแบ่งแยกอีก บุคคลที่อยู่ชนชั้นกษัตริย์ผู้พูดภาษาไทยใช้คำลักษณนามเพียงคำเดียวเท่านั้น ส่วนที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในการจำแนกกลุ่มย่อยของมนุษย์ คือ ภาษาเวียดนามมีการจำแนกกลุ่มโดยพิจารณาจากความประพฤติ โดยเฉพาะใช้แสดงความรู้สึกดูถูกต่อบุคคลที่มีความประพฤติไม่ดี รวมทั้งยังมีคำลักษณนามที่ใช้กับวีรบุรุษด้วย ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีเกณฑ์ดังกล่าว และไม่มีคำลักษณนามที่ใช้กับวีรบุรุษโดยเฉพาะ

ข. โลกทัศน์เรื่องอมนุษย์ พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่า อมนุษย์มีความเหมือนมนุษย์และสัตว์อย่างชัดเจน กล่าวคือ ผู้พูดทั้งสองภาษามองว่า อมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม การจำแนกกลุ่มของอมนุษย์ตามชนชั้นพบว่าผู้พูดทั้งสองภาษาจำแนกไม่เหมือนกัน กล่าวคือ ผู้พูดภาษาไทยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ อมนุษย์ชั้นสูง อมนุษย์ชั้นกลาง และอมนุษย์ชั้นต่ำ ส่วนผู้พูดภาษาเวียดนามจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ อมนุษย์ชั้นสูง และอมนุษย์ชั้นต่ำ นอกจากนั้นยังพบว่าในเรื่องทัศนคติที่มนุษย์มีต่ออมนุษย์ และการเปรียบเทียบอมนุษย์กับมนุษย์และสัตว์นั้น ผู้พูดทั้งสองภาษาก็ยังมีการมองทั้งในส่วนที่เหมือนกันและต่างกัน กล่าวคือ ทัศนคติที่มนุษย์มีต่ออมนุษย์นั้น ผู้พูดภาษาไทยให้ความเคารพนับถืออมนุษย์ชั้นสูง และอมนุษย์ชั้นกลาง ไม่ให้ความเคารพนับถืออมนุษย์ชั้นต่ำ ในขณะที่ผู้พูดภาษาเวียดนามให้ความเคารพนับถือทั้งอมนุษย์ชั้นสูง และอมนุษย์ชั้นต่ำ ส่วนการเปรียบเทียบอมนุษย์กับมนุษย์และสัตว์นั้น พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่าอมนุษย์ชั้นสูงเปรียบเหมือนกษัตริย์เหมือนกัน แต่อมนุษย์ชั้นต่ำนั้น ผู้พูดทั้งสองภาษาเปรียบต่างกัน คือ ผู้พูดภาษาไทยมองว่า อมนุษย์ชั้นต่ำเปรียบเหมือนสัตว์ ในขณะที่ผู้พูดภาษาเวียดนามมองว่าอมนุษย์ชั้นต่ำเปรียบเหมือนคนทั่วไปและสัตว์ (เปรียบสัตว์โลก)

ค. โลกทัศน์เรื่องสัตว์ พบว่าผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองสัตว์ว่า สัตว์มีความเป็นสัตว์หรือความเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน โดยมิได้พิจารณาจากรูปทรงหรือขนาดของสัตว์ หรือมิได้มองว่าสัตว์ใดมีรูปทรง ขนาด หรือลักษณะภายนอกพิเศษกว่าสัตว์อื่น นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับช้าง คือ ไทยถือว่าช้างเป็นสัตว์ประดับบารมีของ

พระมหากษัตริย์ ส่วนเวียดนามยังไม่ปรากฏว่ามีเอกสารใดในเวียดนามบอกว่าเป็นสัญลักษณ์ของกษัตริย์ ตามศาลเจ้าใหญ่ ๆ มักจะมีรูปช้างหมอบหน้าศาล ส่วนในศาลจะมีม้าทรงบูชาคู่กับเทพ อาจจะสันนิษฐานว่า คนเวียดนามก็เห็นว่าช้างเป็นของประดับบารมีของผู้มีอำนาจเท่านั้น ดังนั้นทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนาม จึงใช้คำลักษณนามกับช้างแตกต่างจากสัตว์ประเภทอื่น แต่จะมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย คือ ภาษาไทยแบ่งแยกช้างบ้านออกจากช้างป่าโดยใช้คำลักษณนามแตกต่างกัน แต่ภาษาเวียดนามไม่มีการแบ่งแยกช้างบ้านกับช้างป่าออกจากกัน แต่จะแบ่งแยกระหว่างช้างศึกกับช้างใช้งาน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันถึงแม้ว่าช้างจะเป็นสัตว์สำคัญ แต่ผู้พูดทั้งสองภาษาอาจมองช้างแตกต่างกันตามทัศนคติของตน ดังนั้นจึงมีทั้งผู้ที่นับถือช้างและไม่นับถือช้าง เพราะยังพบว่ามีผู้บอกภาษาทั้งสองภาษาบางคนยังใช้คำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์อื่นมาใช้กับช้างอยู่ นอกจากนั้นยังพบว่า การใช้คำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์ในภาษาเวียดนามยังมีลักษณะพิเศษ คือ เมื่อต้องการเปรียบเทียบว่าสัตว์ที่กล่าวถึงนั้นเป็นสัตว์ที่พิเศษ มีความสามารถเหมือนพระเจ้า เทวดา หรือ มนุษย์ จะใช้คำลักษณนาม "ông" ที่ใช้กับกษัตริย์, พระสงฆ์, ประธานาธิบดี, นายกรัฐมนตรี และบุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมสูง เพื่อเป็นการยกย่องสัตว์เหล่านั้น แต่การใช้ในลักษณะดังกล่าวจะพบเฉพาะในคติพจน์, สุภาษิต คำพังเพย และวรรณคดีที่เกี่ยวกับคติชาวบ้านเท่านั้น

6.1.2.2 โลกทัศน์เกี่ยวกับสิ่งไม่มีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิตจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์ พืช และสิ่งของทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

ก. โลกทัศน์เรื่องสัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์ พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองแตกต่างกัน คือ ผู้พูดภาษาไทยมองว่าสัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์มีลักษณะเหมือนรูปทรงของร่างกายมนุษย์ และอมนุษย์ ดังนั้นจึงใช้คำลักษณนามคำเดียวกับมนุษย์และอมนุษย์ ซึ่งหมายถึงเฉพาะมนุษย์ที่เป็นชนชั้นกษัตริย์ และอมนุษย์ในกลุ่มเทวดา และนางฟ้า เท่านั้น ส่วนผู้พูดภาษาเวียดนามไม่ได้เปรียบเทียบว่าสัญลักษณ์ หรือรูปเคารพแทนมนุษย์มีลักษณะเหมือนรูปทรงของร่างกายมนุษย์ และอมนุษย์เหมือนภาษาไทย เนื่องจากคำลักษณนามที่ใช้กับสัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์ในภาษาเวียดนามใช้กับ

คำนามประเภทเดียวเท่านั้น ไม่ได้ใช้ร่วมกับคำนามประเภทอื่น อย่างไรก็ตาม ผู้พูดทั้งสองภาษาก็มีทัศนคติที่มีต่อรูปเดารว่าเป็นสิ่งที่ควรเดารเหมือนกัน

ข. โลกทัศน์เรื่องพืช จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) โลกทัศน์เรื่องส่วนประกอบของพืชส่วนที่สำคัญ พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่า ส่วนประกอบของพืชส่วนที่สำคัญมีความเด่นที่รูปทรง ดังนั้นผู้พูดทั้งสองภาษาจึงให้ความสำคัญที่รูปทรงเหมือนกัน นอกจากนั้นยังมองว่าส่วนประกอบที่สำคัญของพืชมีลักษณะพิเศษ เนื่องจากสิ่งของที่มีรูปทรงมีมิติต่าง ๆ ถูกนำมาเปรียบเทียบกับรูปทรงของพืชเช่นเดียวกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าส่วนประกอบที่สำคัญของพืชมีความสำคัญและโดดเด่นกว่าส่วนประกอบของพืชส่วนอื่น ๆ ที่ไม่ได้ถูกนำไปเป็นตัวหลักในการเปรียบเทียบกับสิ่งของที่มีรูปทรงมีมิติ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาส่วนประกอบที่สำคัญของพืชแต่ละส่วน ก็ยังพบว่ามีบางส่วนที่ผู้พูดทั้งสองภาษามองต่างกัน เช่น ส่วนก้านพบว่าผู้พูดภาษาไทยจะหมายถึงเพียงส่วนย่อยที่ต่อจากลำต้นเท่านั้น ในขณะที่ผู้พูดภาษาเวียดนามจะหมายถึงส่วนต้น หรือหัวเล็ก ๆ ที่ยังเกิดขึ้นมาจากโคนด้วย นอกจากนั้นส่วนประกอบบางส่วนผู้พูดทั้งสองภาษาก็ยังให้ความสำคัญเรื่องขนาดไม่เหมือนกัน เช่น ส่วนใบ พบว่า ผู้พูดภาษาไทยไม่ให้ความสำคัญกับขนาดของใบไม้ เพราะใบไม้ขนาดใหญ่และขนาดเล็กจะใช้คำลักษณนามคำเดียวกัน แต่ผู้พูดภาษาเวียดนามให้ความสำคัญกับใบไม้ เพราะใบไม้ขนาดใหญ่และขนาดเล็กจะใช้คำลักษณนามคนละคำกัน

(2) โลกทัศน์เรื่องส่วนประกอบของพืชส่วนย่อย พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่าส่วนประกอบของพืชส่วนย่อยนั้นใช้เกณฑ์รูปทรงในการจำแนกเช่นเดียวกับการจำแนกสิ่งของเหมือนกัน นอกจากนั้นผู้พูดทั้งสองภาษายังมองว่าส่วนประกอบของพืชดังกล่าวเป็นสิ่งไม่มีชีวิตที่มีความแตกต่างจากมนุษย์ อมนุษย์ และสัตว์ ส่วนการจำแนกส่วนประกอบของพืชแต่ละส่วนนั้น พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองส่วนประกอบต่าง ๆ ของพืชแต่ละส่วนทั้งในส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน เช่น ส่วนหัวของพืช ผู้พูดทั้งสองภาษามองว่า หมายถึงส่วนที่อยู่ใต้ดิน และมีคำลักษณนามใช้สำหรับส่วนนี้เหมือนกัน ในขณะที่ส่วนหน่อของพืชนั้น ภาษาไทยจะหมายถึงส่วนที่งอกจากกอหรือเหง้าของต้นใหญ่และมีคำลักษณนาม

ใช้สำหรับส่วนหน่อของต้นไม้ เช่น หน่อไม้ เท่านั้น แต่ภาษาเวียดนามนั้นส่วนหน่อจะมีความหมายกว้างกว่าภาษาไทย กล่าวคือ นอกจากจะหมายถึงส่วนที่งอกจากกอหรือเหง้าของต้นใหญ่ เช่น หน่อไม้แล้ว ยังหมายถึงส่วนกิ่ง ใบ และดอก (ดูม) ที่นิ่งแตกหน่อ หรือนิ่งผลิดอก และคำลักษณนามที่ใช้กับส่วนดังกล่าวจะใช้คำเดียวกัน ในขณะที่ภาษาไทยไม่มีคำลักษณนามที่ใช้กับส่วนใบและดอกที่นิ่งแตกหน่อเหมือนภาษาเวียดนาม

ค. โลกทัศน์เรื่องสิ่งของ พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่า สิ่งของทั้งสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติมีความแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตประเภทมนุษย์ อมนุษย์ และสัตว์ นอกจากนั้นยังมีความแตกต่างจากสิ่งไม่มีชีวิตประเภทพืช อย่างไรก็ตามผู้พูดทั้งสองภาษาได้ใช้เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งของออกจากสิ่งต่าง ๆ เหมือนกัน คือ ไม่ได้พิจารณาสิ่งของจากความเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนมนุษย์, อมนุษย์ และสัตว์ รวมทั้งมิได้พิจารณาสิ่งของจากความเป็นสิ่งไม่มีชีวิต แต่จะพิจารณาจากรูปทรงของสิ่งของเป็นอันดับแรก นอกจากนั้นก็ยังพิจารณาจากความคงตัวและขนาดของสิ่งของแต่ละสิ่งด้วย เนื่องจากรูปทรง ความคงตัว และขนาด เป็นลักษณะที่แสดงความโดดเด่นของสิ่งของจากรูปลักษณ์ภายนอก มิใช่ความโดดเด่นในเรื่องความเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตเป็นสำคัญ

การใช้เกณฑ์รูปทรงในการจำแนกสิ่งของ โดยเฉพาะรูปทรงมีมิตินั้น พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่า สิ่งของที่มีรูปทรงมีมิติ คือ มีรูปทรงยาว, กลม และแบน นั้น เป็นสิ่งที่ถูกนำไปเปรียบเทียบกับรูปทรงของพืชเหมือนกัน กล่าวคือ สิ่งที่มีรูปทรงยาวเปรียบกับส่วนลำต้น สิ่งที่มีรูปทรงกลมเปรียบกับส่วนผลและเมล็ด และสิ่งที่มีรูปทรงแบนเปรียบกับส่วนใบ นอกจากนั้นผู้พูดทั้งสองภาษายังมองเหมือนกันว่าสิ่งที่มีรูปทรงยาวบางชนิด เช่น สิ่งที่ใช้กับคำลักษณนาม "เส้น" ในภาษาไทย และ "sợi" ในภาษาเวียดนามเกิดจากการเปรียบกับส่วนประกอบของร่างกายมนุษย์ คือ เส้นเลือด, เส้นผม, ขน, เส้นประสาท เป็นต้น

การใช้เกณฑ์ความคงตัวของวัตถุในการจำแนกสิ่งของ พบว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองในลักษณะที่คล้ายกัน คือ สิ่งที่มีความยืดหยุ่น

จะมีลักษณะเหมือนเชือกหรือผ้าที่อ่อนหยุ่น หักงอได้ หรือพับได้ ส่วนสิ่งที่มีความแข็งจะมีลักษณะเหมือนแผ่นไม้ที่มีความแข็ง

เกณฑ์อีกเกณฑ์หนึ่งที่ผู้พูดทั้งสองภาษาใช้เหมือนกัน แต่มีมุมมองต่างกันคือ ขนาดของสิ่งของ กล่าวคือ ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมองว่าสิ่งที่มีขนาดใหญ่นั้นจะมีลักษณะที่เหมือนกัน ไม่มีการจำแนกแยกย่อยออก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้พูดทั้งสองภาษามองขนาดของสิ่งที่มีขนาดใหญ่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ในขณะที่การมองสิ่งของที่มีขนาดเล็กจะมองแตกต่างกัน กล่าวคือ ขนาดเล็กในภาษาไทยจะมีเพียงขนาดเดียวซึ่งเป็นขนาดที่เล็กที่สุด ส่วนขนาดเล็กในภาษาเวียดนามยังมีการจำแนกอีกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดเล็กธรรมดา และขนาดจิ๋ว หรือขนาดเล็กมาก ซึ่งแตกต่างจากภาษาไทย ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในการจำแนกขนาดของสิ่งของในภาษาเวียดนามนั้น ในส่วนที่หมายถึงเฉพาะสิ่งของที่มีขนาดเล็ก ผู้พูดภาษาเวียดนามมีความละเอียดและซับซ้อนในการจำแนกมากกว่าผู้พูดภาษาไทย

6.1.2.3 โลกทัศน์เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้กับคำลักษณนามได้มากกว่าหนึ่งสิ่ง คำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีลักษณะเด่นที่เหมือนกัน คือ มีคำลักษณนามบางคำที่สามารถใช้กับคำนามได้มากกว่า 1 ประเภท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำลักษณนามของทั้งสองภาษามีความหลากหลายเหมือนกัน ดังจะเห็นได้จากการที่ทั้งสองภาษามีคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามสองสิ่ง และคำลักษณนามที่ใช้ในการเปรียบเทียบสิ่งตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปเหมือนกัน 4 กลุ่ม ได้แก่ สิ่งมีชีวิตสองสิ่ง สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต สิ่งมีชีวิตและสิ่งที่เปรียบเหมือนสิ่งมีชีวิต และ สิ่งไม่มีชีวิตและสิ่งที่เปรียบเหมือนสิ่งไม่มีชีวิต

จากการวิเคราะห์โลกทัศน์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้กับคำลักษณนามได้มากกว่าหนึ่งสิ่งพบว่า ผู้พูดทั้งสองภาษามองโลกผ่านคำลักษณนามในด้านที่เหมือนกันและต่างกัน ทั้งนี้พิจารณาจากคำนามประเภทต่าง ๆ ที่นำมาใช้กับคำลักษณนามคำนั้น ๆ เช่น "ตัว" ในภาษาไทย และ "con" ในภาษาเวียดนาม เป็นตัวอย่างเด่นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นโลกทัศน์ที่เหมือนกันและต่างกันของผู้พูดภาษาไทย และภาษาเวียดนามได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ คำลักษณนาม "ตัว" และ "con" เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับสัตว์เหมือนกัน แต่เมื่อ

นำไปใช้กับคำนามประเภทอื่น ๆ แล้วจะพบว่า ผู้พูดทั้งสองภาษามีความคิดและการมองโลกจากการนำคำลักษณนามทั้งสองคำดังกล่าวไปใช้กับสิ่งอื่น ๆ ต่างกันโดยสิ้นเชิง คือ คำลักษณนาม "con" ในภาษาเวียดนามสามารถนำไปใช้กับมนุษย์และอมนุษย์ได้ เนื่องจากพิจารณาว่ามนุษย์อมนุษย์และสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน แต่ "ตัว" ในภาษาไทยไม่สามารถนำไปใช้กับมนุษย์ได้ เนื่องจากผู้พูดภาษาไทยมองว่ามนุษย์แตกต่างจากสัตว์ ถึงแม้ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกันก็ตาม นอกจากนั้นสิ่งของอื่น ๆ ที่ใช้กับคำลักษณนาม "ตัว" และ "con" ถึงแม้ว่าจะเป็นสิ่งของประเภทเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาจากลุ่มย่อยโดยเฉพาะในกลุ่มของสิ่งของแล้ว จะเห็นได้ว่าสิ่งของที่ใช้กับ "ตัว" และ "con" แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ความแตกต่างดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของผู้พูดทั้งสองภาษาที่แตกต่างกันด้วย คือ คำลักษณนาม "ตัว" ในภาษาไทยสามารถใช้กับสิ่งของจำพวก เสื้อ, กางเกง, กระโปรง, เก้าอี้, โต๊ะ, เตียง และตู้ เนื่องจากผู้พูดภาษาไทยมองว่า สิ่งของดังกล่าวมีรูปทรงของร่างกายที่เหมือนกับสัตว์ ส่วนคำลักษณนาม "con" ในภาษาเวียดนาม สามารถใช้กับสิ่งของจำพวก มีด, แม่น้ำ, ลำธาร, คลอง, ถนน, แสตมป์, ไห่, ตราประทับ และรถมอเตอร์ไซด์ (เรียกยี่ห้อ) เนื่องจากผู้พูดภาษาเวียดนามมองว่าสิ่งของดังกล่าวเปรียบเหมือนสัตว์ กล่าวคือ มีลักษณะและรูปร่างรวมทั้งสามารถเคลื่อนไหวได้เหมือนสัตว์ จากตัวอย่างดังกล่าวนี้เป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นความหลากหลายของการใช้คำลักษณนาม นอกจากนั้นยังสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ที่แตกต่างกันของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามว่า การที่ผู้พูดทั้งสองภาษามองโลกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจาก ความเชื่อ ทัศนคติ และความเข้าใจโลกที่แตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมต่างกัน

อย่างไรก็ตามเราอาจสรุปได้ว่า ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามจะเลือกใช้คำลักษณนามกับคำนามประเภทต่าง ๆ ตามเกณฑ์และเงื่อนไขทางวัฒนธรรมที่แต่ละภาษากำหนด เกณฑ์ต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ที่เหมือนกันและแตกต่างกันของผู้พูดทั้งสองภาษา

6.1.3 สรุปความเหมือนและความแตกต่างของโลกทัศน์ที่สะท้อนจากการใช้คำลักษณนามของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนาม

6.1.3.1 โลกทัศน์ที่เหมือนกัน

(1) โลกทัศน์เรื่องมนุษย์ การจำแนกมนุษย์ของผู้พูดทั้งสองภาษาพิจารณาจากความเป็นมนุษย์ หรือความเป็นสิ่งมีชีวิต มิได้พิจารณาจากรูปทรง นอกจากนั้นในการจำแนกคำลักษณนามที่ใช้กับมนุษย์จะใช้เกณฑ์เรื่องเพศ วัย อาชีพ ชนชั้น และสถานภาพทางสังคม เป็นตัวกำหนดเหมือนกัน

(2) โลกทัศน์เรื่องอมนุษย์ การจำแนกอมนุษย์ของผู้พูดทั้งสองภาษาพิจารณาจากความเป็นสิ่งมีชีวิต (สิ่งที่มีลักษณะเหมือนมนุษย์และสัตว์ เนื่องจากใช้คำลักษณนามร่วมกัน) นอกจากนั้น ยังมีการจำแนกลำดับชั้นของอมนุษย์ที่ไม่เท่าเทียมกันเหมือนกัน

(3) โลกทัศน์เรื่องสัตว์ การจำแนกสัตว์ของผู้พูดทั้งสองภาษาพิจารณาจากความเป็นสัตว์ หรือความเป็นสิ่งมีชีวิต มิได้พิจารณาจากรูปทรง นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับช้างเหมือนกัน เนื่องจากคำลักษณนามที่ใช้กับช้างจะใช้แตกต่างจากสัตว์ประเภทอื่น

(4) โลกทัศน์เรื่องสัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์ ผู้พูดทั้งสองภาษามีทัศนคติต่อรูปเคารพแทนมนุษย์ว่า เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์และควรเคารพเหมือนกัน

(5) โลกทัศน์เรื่องพืช การจำแนกพืชของผู้พูดทั้งสองภาษาพิจารณาจากรูปทรงของพืชแต่ละส่วน นอกจากนั้นยังจำแนกส่วนประกอบของพืชออกเป็น 2 กลุ่มเหมือนกัน คือ ส่วนประกอบของพืชส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ส่วนใบ ดอก ผล เมล็ด และยอด เนื่องจากส่วนประกอบดังกล่าวเป็นส่วนที่ถูกนำไปเปรียบเทียบกับรูปทรงของสิ่งของ ดังนั้นสิ่งของที่มีรูปทรงเหมือนพืชที่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญก็จะใช้คำลักษณนามร่วมกัน และส่วน

ประกอบของพืชส่วนย่อย หมายถึง ส่วนประกอบของพืชส่วนอื่นที่ไม่ได้ถูกนำไปเปรียบเทียบกับรูปทรงของสิ่งของ

(6) โลกทัศน์เรื่องสิ่งของ การจำแนกสิ่งของของผู้พูดทั้งสองภาษานิจารณาจาก รูปทรง ความคงตัว และขนาด ในการจำแนกรูปทรงจะจำแนกเป็น 2 กลุ่มเหมือนกัน คือ รูปทรงมีมิติ และรูปทรงไม่มีมิติ ความคงตัวจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความยืดหยุ่น และความแข็ง ส่วนขนาดก็จำแนกเป็น 2 กลุ่มเช่นเดียวกัน คือ ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก นอกจากนั้นสิ่งของที่รูปทรงเหมือนพืชก็จะนำไปเปรียบกับรูปทรงของพืช

6.1.3.2 โลกทัศน์ที่ต่างกัน

(1) โลกทัศน์เรื่องมนุษย์ การจำแนกมนุษย์โดยใช้เกณฑ์เรื่องเพศ วัย อาชีพ ชนชั้น และสถานภาพทางสังคม ของผู้พูดภาษาเวียดนามจะซับซ้อนกว่าผู้พูดภาษาไทย เนื่องจากการใช้คำลักษณนามกับมนุษย์แต่ละคำจะจำแนกเรื่องดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในเรื่องเพศ ชนชั้น และสถานภาพทางสังคม ของบุคคลในสังคมมากกว่าสังคมไทย นอกจากนั้นในภาษาเวียดนามยังให้ความเคารพนับถือวีรบุรุษและใช้คำลักษณนามกับวีรบุรุษแตกต่างจากบุคคลทั่วไป ประเด็นสำคัญที่แสดงให้เห็นความแตกต่างในการใช้คำลักษณนามที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ ภาษาเวียดนามมีคำลักษณนามที่ใช้กับคนที่มีความประพฤติไม่ดี เพื่อแยกออกจากกลุ่มของคนดีด้วย ในขณะที่ภาษาไทยไม่ว่าบุคคลในสังคมจะเป็นคนที่มีความประพฤติดีหรือไม่ดี ก็จะใช้คำลักษณนามคำเดียวกัน ส่วนการเปรียบเทียบมนุษย์กับสัตว์นั้นพบว่า ผู้พูดภาษาไทยมองว่ามนุษย์กับสัตว์มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ในขณะที่ผู้พูดภาษาเวียดนามมองว่ามนุษย์กับสัตว์ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ถือว่าเป็นสัตว์โลกหรือเป็นเพื่อนร่วมโลกกัน

(2) โลกทัศน์เรื่องอมนุษย์ การแบ่งลำดับชั้นของอมนุษย์ ผู้พูดภาษาไทยจะจำแนกลำดับชั้นมากกว่าผู้พูดภาษาเวียดนาม แต่ในชั้นเดียวกัน เช่น ชั้นเทพ หรือเทวดา และนางฟ้า ผู้พูดภาษาเวียดนามจะจำแนกตามลำดับอาวุโสเพื่อแสดงความ

ลดหลั่น และแสดงสถานภาพทางสังคม มากกว่าผู้พูดภาษาไทย นอกจากนั้นทัศนคติที่มีต่อมนุษย์ของผู้พูดทั้งสองภาษาก็แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้พูดภาษาไทยให้ความเคารพนับถือมนุษย์ชั้นสูงและมนุษย์ชั้นกลาง แต่ไม่ให้ความเคารพนับถือมนุษย์ชั้นต่ำ ส่วนผู้พูดภาษาเวียดนามจะให้ความเคารพนับถือมนุษย์ชั้นสูงและไม่ดูถูกมนุษย์ชั้นต่ำ ในการเปรียบเทียบกับมนุษย์และสัตว์นั้น ผู้พูดภาษาไทยเปรียบว่า มนุษย์ชั้นสูงเปรียบเหมือนกษัตริย์ มนุษย์ชั้นต่ำเปรียบเหมือนสัตว์ ในขณะที่ผู้พูดภาษาเวียดนามเปรียบว่ามนุษย์ชั้นสูงเปรียบเหมือนกษัตริย์ แต่มนุษย์ชั้นต่ำเปรียบเหมือนคนทั่วไป

(3) โลกทัศน์เรื่องสัตว์ การจำแนกช้างของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามจำแนกแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้พูดภาษาไทยแยกระหว่างช้างบ้านกับช้างป่า แต่ผู้พูดภาษาเวียดนามแยกระหว่างช้างใช้งานกับช้างศึก นอกจากนั้น ผู้พูดภาษาไทยยังมองว่าช้างเป็นสัญลักษณ์ของกษัตริย์และประเทศไทย ส่วนผู้พูดภาษาเวียดนามไม่ได้มองในลักษณะดังกล่าว ลักษณะพิเศษอื่น ๆ ที่พบในภาษาเวียดนามซึ่งภาษาไทยไม่มีก็คือ ผู้พูดภาษาเวียดนามจะยกย่องและบูชาสัตว์ชั้นสูงบางชนิด เช่น เสือ ปลาวาฬ และช้าง ว่ามีความสามารถเหมือนกษัตริย์และเทวดา จึงให้ความสำคัญมากกว่าสัตว์ชนิดอื่น นอกจากนั้นยังมีสัตว์ขนาดเล็กบางชนิด เช่น หนู กระต่าย และกิ้งก่า เป็นต้น ที่ผู้พูดภาษาเวียดนามมองว่ามีความน่ารักน่าเอ็นดูเหมือนเด็ก และเปรียบเทียบว่าสัตว์ดังกล่าวสามารถแสดงการกระทำได้เหมือนมนุษย์

(4) โลกทัศน์เรื่องสัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์ การจำแนกสัญลักษณ์หรือรูปเคารพแทนมนุษย์ของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามจำแนกแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้พูดภาษาไทยจำแนกตามรูปทรงของร่างกายมนุษย์และอมนุษย์และใช้คำลักษณนามร่วมกับมนุษย์และอมนุษย์ ส่วนผู้พูดภาษาเวียดนามไม่ได้จำแนกตามรูปทรงของร่างกายมนุษย์และอมนุษย์ แต่พิจารณาจากรูปทรงเหมือนสิ่งของ

(5) โลกทัศน์เรื่องพืช การจำแนกพืชแต่ละส่วนของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความละเอียดและซับซ้อนแตกต่างกัน กล่าวคือ ส่วนประกอบของพืชบางชนิด เช่น ส่วนลำต้น ใบ และดอก ผู้พูดภาษาเวียดนามจำแนกได้ละเอียดกว่าผู้พูด

ภาษาไทยส่วนผล และส่วนย่อยของผล ผู้พูดภาษาไทยจำแนกได้ละเอียดกว่าผู้พูดภาษาเวียดนาม ผลไม้บางชนิดในภาษาไทย เช่น มะพร้าวและหมาก ผู้พูดภาษาไทยจำแนกได้ละเอียดกว่าผู้พูดภาษาเวียดนาม

(6) โลกทัศน์ของสิ่งของ การใช้คำลักษณนามกับสิ่งของในภาษาเวียดนามพบว่า มีความหลากหลายมากกว่าภาษาไทย เนื่องจากคำนาม 1 คำ มีคำลักษณนามให้เลือกใช้ได้หลายคำ นอกจากนั้นยังพบว่า เกณฑ์ในเรื่องขนาดที่ใช้ในการจำแนกสิ่งของของผู้พูดภาษาเวียดนามจะจำแนกละเอียดกว่าผู้พูดภาษาไทย โดยเฉพาะสิ่งของที่มีขนาดเล็กจะจำแนกซับซ้อนกว่าสิ่งของที่มีขนาดใหญ่ ลักษณะพิเศษอีกลักษณะหนึ่งที่ผู้พูดทั้งสองภาษามีมุมมองต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน คือ การเปรียบเทียบสิ่งของบางชนิดกับสัตว์ ผู้พูดภาษาไทยจะมองจากรูปทรงร่างกายของสัตว์ เช่น มองว่า เสื้อ กางเกง กระโปรง โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น ว่ามีรูปทรงเหมือนรูปทรงร่างกายของสัตว์ จึงใช้คำลักษณนามคำเดียวกัน ส่วนผู้พูดภาษาเวียดนามจะมองจากความเป็นสัตว์ เช่น มองว่า แม่น้ำ ลำธาร และคลอง เป็นต้น สามารถเคลื่อนไหวและลดเลี้ยวไปมาได้เหมือนสัตว์ ดังนั้นจึงใช้คำลักษณนามคำเดียวกันกับสัตว์

6.2 อภิปรายผล

ผลของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า คำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ที่เหมือนกันและแตกต่างกันของผู้พูดทั้งสองภาษา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ในตอนต้น งานชิ้นนี้เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งในการศึกษาโลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นได้จากภาษา และแสดงให้เห็นว่าโลกทัศน์ของคนแต่ละกลุ่มนั้นอาจจะมองเห็นได้จากภาษาที่เขาพูด แม้ว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาเฉพาะคำลักษณนามซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นเพียงบางส่วนของภาษา แต่การเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามก็สามารถทำให้เห็นโลกทัศน์ของผู้พูดทั้งสองภาษาว่า มีทั้งความเหมือนกัน และแตกต่างกัน โดยเฉพาะเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลก และภาพการมองโลกที่แสดงให้เห็นความซับซ้อนของการแสดงออกทางความคิดและความรู้สึกของผู้พูดทั้งสองภาษา ซึ่งมีทั้งลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกัน

งานวิจัยชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นว่าในด้านของรูปภาษา ภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีการใช้คำลักษณนามที่คล้ายกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า คำลักษณนามเป็น "ลักษณะร่วมจำเพาะบริเวณ" (areal feature) ของภาษาไทยและภาษาเวียดนาม และลักษณะเด่นทางภาษาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นด้วยว่าภาษาเป็นสิ่งที่สะท้อนโลกทัศน์ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีความคิด ทัศนคติ และการมองโลกบางส่วนซึ่งสะท้อนจากคำลักษณนามคล้ายกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นภาษาต่างตระกูลกันนั้น อาจอธิบายความสัมพันธ์ของทั้งสองภาษานี้ได้ว่า เกิดจากการตั้งถิ่นฐานใกล้ชิดกัน (areal relationship) กล่าวคือ ภาษาของกลุ่มชนที่อยู่ติดกันหรือใกล้เคียงกันย่อมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน อิทธิพลดังกล่าวเกิดจากการยืม (borrowing) ภาษาที่อยู่ในบริเวณเดียวกัน อาจมีลักษณะทางไวยากรณ์คล้ายคลึงกัน หรือมีคำศัพท์บางชุดคล้ายคลึงกัน แต่ภาษาเหล่านั้นไม่มีความสัมพันธ์กันทางเชื้อสาย (ปราณี กุลละวณิชย์, 2534: 72) ดังเช่น ภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ซึ่งนอกเหนือจากจะมีคำลักษณนามใช้เหมือนกันแล้ว ยังพบว่าลักษณะของภาษาทั้งสองในด้านอื่น ๆ ก็มีความคล้ายกันด้วย คือ เป็นภาษาคำโดด มีเสียงวรรณยุกต์ และมีโครงสร้างของประโยคที่มีการเรียงแบบประธาน + กริยา + กรรม เหมือนกัน ทั้ง ๆ ที่ภาษาทั้งสองไม่มีความสัมพันธ์กันทางเชื้อสายเลย

6.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง คำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม : การศึกษาเปรียบเทียบ ทำให้ผู้วิจัยมองเห็นแนวทางในการศึกษาด้านอื่น ๆ ในเรื่องเดียวกันนี้ที่น่าสนใจและสามารถศึกษาวิจัยต่อไปได้อีก ตามข้อเสนอแนะดังนี้

6.3.1 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยกับภาษาเพื่อนบ้านอื่น ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ภาษาลาว ภาษาเขมร และ ภาษาพม่า เป็นต้น

6.3.2 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนาม โดยเน้นการศึกษาโลกทัศน์จากคำลักษณนามกลุ่ม เช่น กลุ่ม (nhóm : ใช้กับคน, khóm :

ใช้กับพืช), กอง (đống), โขลง / ฝูง (bầy / đàn) เป็นต้น เนื่องจากคำลักษณนามกลุ่มก็อาจจะสะท้อนโลกทัศน์ได้เช่นกัน

6.3.3 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามโดยเน้นการศึกษาโลกทัศน์ และใช้ทฤษฎีที่น่าสนใจอื่น ๆ เช่น Cognitive Model ของ Lakoff ซึ่ง เกศกานดา จาตุรงคโชค (Jaturongkachoke, 1995) ได้ศึกษาคำลักษณนามในภาษาไทยโดยใช้ทฤษฎีนี้ การใช้ทฤษฎีดังกล่าวอาจจะมีมุมมองและโลกทัศน์ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยฉบับนี้

6.3.4 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยถิ่น เช่น ถิ่นเหนือ ถิ่นอีสาน และถิ่นใต้ เปรียบเทียบกับคำลักษณนามในภาษาเวียดนามสำเนียงอื่น เช่น สำเนียงฮวจิมินห์ สำเนียงดานัง สำเนียงเว้ เป็นต้น

6.3.5 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามในด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม โดยเก็บข้อมูลแต่ละภาษาจากกลุ่มผู้บอกภาษาที่มี อาชีพ อายุ การศึกษา และเพศต่างกันในแต่ละภาษา เพื่อดูว่าตัวแปรใดทางสังคมดังกล่าวที่ทำให้ภาษาไทยและภาษาเวียดนามมีการใช้คำลักษณนามที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ผลของการศึกษาอาจจะทำนายการ เปลี่ยนแปลงของการใช้คำลักษณนามและโลกทัศน์ของเจ้าของภาษาที่จะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้

6.3.6 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามในเชิงประวัติ โดยศึกษาในแง่การกลายเป็นคำไวยากรณ์ (Grammaticalization) เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบว่า คำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามเป็นจำนวนมากมีที่มาจากคำนามโดยเฉพาะคำประสม ดังนั้นจึงน่าสนใจศึกษาพัฒนาการของคำลักษณนามของทั้งสองภาษาว่าเริ่มมีการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำนามเป็นคำลักษณนามมาตั้งแต่สมัยใด การศึกษาเชิงประวัติดังกล่าวจะทำให้ทราบพัฒนาการของคำลักษณนามและโลกทัศน์ที่แสดงลักษณะของสิ่งที่เป็นรูปธรรม กลายมาเป็นนามธรรม และสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์แต่ละสมัยที่มีการใช้คำลักษณนามซึ่งอาจแตกต่างจากการศึกษาเชิงปัจจุบันได้

6.3.7 ศึกษาเปรียบเทียบคำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามในด้านภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ หรือ มานุษยวิทยาภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ทางภาษาและวัฒนธรรมของทั้งสองภาษาว่า ผู้พูดทั้งสองภาษาเคยมีการหยิบยืมวัฒนธรรมหรือถ่ายโอนวัฒนธรรมกันบ้างหรือไม่ จึงมีผลทำให้โลกทัศน์ที่สะท้อนจากการใช้คำลักษณนามของผู้พูดทั้งสองภาษาคล้ายกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นภาษาคนละตระกูลกัน เนื่องจากมีผู้ตั้งสมมติฐานว่า คนไทยอพยพลงมาอยู่ในแคว้นตังเกี๋ย คือ ภาคเหนือของประเทศเวียดนามก่อน และเป็นผู้รู้ดีเกี่ยวกับการทดน้ำเข้านาหรือทำนาดำ พวกญวนตามเข้ามาทีหลังและมาเรียนเรื่องนี้จากไทย ด้วยเหตุนั้นศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำนาของพวกเวียดนามจึงยืมศัพท์ภาษาไทยมาใช้หลายคำ เช่น คำว่า "ฝาย" ในความว่า "เหมืองฝาย" เป็นต้น (สุภัทรดิศ ดิศกุล, มจ., 2525: 15) ดังนั้นจึงน่าที่จะมีการศึกษาความสัมพันธ์ทางภาษาและวัฒนธรรมของทั้งสองภาษาดังกล่าว

6.3.8 ศึกษาเปรียบเทียบความหมายแฝงของการใช้คำลักษณนามในภาษาไทยและภาษาเวียดนามของผู้พูดทั้งสองภาษา โดยเฉพาะแนวโน้มการใช้ในปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบว่า การใช้คำลักษณนามในปัจจุบันของผู้พูดทั้งสองภาษามีการเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะเมื่อนำไปใช้โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องตามความหมาย เช่น การใช้คำลักษณนามกลาง "อัน" ในภาษาไทย และ "cái" ในภาษาเวียดนาม แทนคำลักษณนามแท้เพิ่มมากขึ้น การนำคำลักษณนาม "ตัว" ในภาษาไทยไปใช้กับสิ่งไม่มีชีวิต ตัวอย่างเช่น "จะลงทะเบียนเรียนกี่ตัว", "พายุไต้ฝุ่น 1 ตัว" เป็นต้น หรือใช้กับสิ่งมีชีวิตเพื่อล้อเลียน หรือประชดประชัน เช่น "เด็กตัวนั้นชนเหมือนลิง", "วันนี้มีนักเรียนมาเรียนกี่ตัว" เป็นต้น การนำคำลักษณนามกลาง cái 'ตัว', 'อัน' ในภาษาเวียดนามที่ใช้กับสิ่งของไปใช้กับผู้หญิงโดยมีความหมายแฝงว่า ผู้หญิงคนนั้นเป็นคนไม่ดี เป็นต้น ดังนั้นจึงน่าสนใจศึกษาว่าผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ในปัจจุบันใช้คำลักษณนามดังกล่าวด้วยความหมายแฝงอะไร การใช้ที่เปลี่ยนแปลงใหม่เป็นความตั้งใจหรือความไม่รู้ โดยอาจแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมก็อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้คำลักษณนามในปัจจุบัน

6.3.9 จากการศึกษาครั้งนี้ยังมีคำลักษณนามที่น่าสนใจอีกหลายคำ ที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา เช่น <u>ครั้ง</u> ที่เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น พายุ (ในภาษา

เวียดนามจะไม่ใช้คำลักษณนามว่า "ลูก" แต่จะพูดว่า พายุ 1 ความรุนแรง เป็นต้น) การเกิดปรากฏการณ์ทางสรีรวิทยา เช่น ความโกรธ (ในภาษาเวียดนามถือว่าเป็นความรุนแรงเช่นเดียวกับพายุ) ครั้ง ของการแสดงอาการและการใช้เครื่องมือแสดงอาการ เช่น นัด หมัด คำลักษณนามที่แสดงความเป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อ ความดี ช่วงเวลาอันสั้นในชีวิตที่ประสบเคราะห์ เช่น คราวเคราะห์ร้าย เป็นต้น ตัวอย่างคำลักษณนามดังกล่าวสามารถนำไปศึกษาเพื่อวิเคราะห์โลกทัศน์ของผู้พูดภาษาไทยและภาษาเวียดนามได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย